

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Incipit sextus liber decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

Uenecis, 6.XI.1484

[Iohannis Andree Lectura super arboribus consanguinitatis et affinitatis]

[urn:nbn:de:bsz:31-321570](#)

ca lecturā arboris diversis olim diversum modū
terribus. Jo. deo hispanus post illos lecture ip
suis arboris nouū modū assūmens p. suas meticas
regulas ipsius intellectū rūsus fuit aperire. s. ppter
multitudinē regulaz & versuū obscuritatē aliquibus
notū ignotū alijs ignotū ignorans reddidit. Attēndens igit̄ ego Jo
annes and. inter decretoꝝ doctores minimus & indignus inventio
nem arboris ex eo fuisse ut habētibus materia cōsanguinitatis & af
finitatis ignotā nota & habentibus notā ex oculoz inspectione notis
sima fieret antiquoz scripta revoluꝝ & put expedire credidi op̄lauſi.
Primo querēs ad vtraqz arborē ad quid fuerit intentio arboris ne
cessaria? Secundo an sit auctētīca? Tertio ad qd in volumie de cre
taꝝ reperiā que olim fuerat in decretoꝝ Prime questionis ex supe
riuſ dicēs patuit solutioꝝ pbatio enī ad oculum alias vincit. insti. de
gradi. s. agnationis. xvii. q. i. nec aliq. Ex ostensione enī facti que
dam melius peſipū q̄ elocutione. de dona. apostolice. v. si. Hinc ē
q̄ agroꝝ mensio ſubiectis oculis. xvi. q. iii. inter. de pſcript. q̄ indicā
te. L. fini. regū. l. iii. Uenitius inspectio an mulier ſit pregnās. ff. de
ven. inspi. l. i. in p̄n. Locoꝝ pudicie inuestigatio. an mulier ſit v̄go
de proba. p̄pouſiſi. an arra. de frigi. & male. fraternitatis. uel aliter
impedita. co. ti. et l̄fis. Inuitic. an sit atrox estimatio. ff. de fer. l. ii.
& l̄re papales an ſint vere uel false. de cri. ſal. h̄c. Et ſecūdū dīc q̄
arbor ancētīca eſt qd p̄ ex canonibus ifidori & alex. xxxv. q. v. c. iij.
& vlt. Et tertiuſ dīc q̄ q̄ in decretis de cōſanguinitate & affinitate tra
ctat v̄tile ſuit ibi arborē ponere. & q̄ in decretalibus eſt idē tractat.
& in hoc volumine v̄tile ſuit repeti ex eo maxime. q̄ nemini venit in
dubium id ſatis eſſe validum ſatiqz famosum q̄ repetita lectio pro
bat. L. de emē. iuſti. co. l. vna. Itē ex eo. q̄ antiqui canōes circa ma
teria illā multū fuerūt correcti. vnde expediēs ſuit ſim ſtatū nouorū
iurūt antiquam arbozem decidere.

Dende ad arborē cōſanguinitatis ſp̄aliter descendamus.
Et pmo querēt quid ſit cōſanguinitas. & vnde dicāt. quid
linea. qd gradus. Secūdū querēt q̄o arbor formēt & qua
re ſic formēt & q̄ ſic punctet. & interſeremus regulas per quas co
gnoscimē gradus. Demū ponemus quedā notāda & quidā q̄ones
H̄o p̄mū dico q̄ cōſanguinitas eſt attinetia personaz ex eo puen
ens quia vna deſcendit ab altera nel ambe ab eadem. Uel eſt vnu
lum personaz ab eodē ſtipite deſcendentū carnali. p̄agatione co
tractu qd ſatis eſt idē. Dicīt aut̄ cōſanguinitas quali ſanguinis vni
tas a co & ſanguine. q̄ de co ſanguine deſcendant. Et quo ad p̄bi
tionē ſingi no distinguo an tales cōſanguineti ſint. p̄ducti ex vro
rio coiu uel ex fornicario. qd eſt expreſſum. l. de pba. per iwas. Li
nea vero eſt collectio personaz ab eodē ſtipite deſcendentū gradus
p̄tinens & numeros diſtingueſ. Et eſt triplex linea. l. gradui deſcē
dentū deſcendentū & collateralū ut. l. patebit. & ff. de gradi. l. i. & l. i.
iurisconsultus. Gradus eſt habitudo diſtantia pſonaz qua cognoscit
qua agnationis uel cognitionis diſtantia due pſone inter ſe diſſe
runt. Et dicūt gradus ad ſimilitudinē gradū ſcaleꝝ nel locoz p
cliviu. q̄ ita gradimur de pmo in pñmū. ff. de gradi. l. iuriscon
ſultus. s. gradus. Format aut̄ ſic arbor. primo vide cellulas deſcē
ntū. ſecundo deſcendentū. demū collateralū. Eſcende ſuper cellulā
vacuā que remanit ideo vacua. q̄ no potuit nomen. p̄pū bre. cum
alie cellule excepti biſ que p genituſ nominant ſumāt nomen ab
ipsa. Quo enī poſſemus illā cellulā noia mariū. ut abauſ. pauiſ &c. a latere ſinistro
noia mulieb. ut abauia. pauiia &c. q̄ ſoſti a latere dextro deſcendit
a maribus & ecōuerſo. Supra cellulā vacuā eſt cellula hec cōtinens
pater mater. & ſupra vñi punctū rubrum & inſra vñi nigru. Supra
illā eſt cellula quia auia cōtinens duo puncta rubra & duo nigra. Su
p̄a illā eſt cellula. pauiſ. pauiia habēs tria pūcta rubra & tria nigra.
Supra illā eſt cellula abauſ. abauia habēs quatuor rubra & quatuor
nigra. Deſcendo ſub cellulā vacua habēs filiū filiā. & habet vñi pun
cta rubra & vñi nigra. Sub illā habēs nepoſ & neptem. & duo pū
cta rubra & duo nigra. Sub illā. p̄nepoſ & p̄neptem. & tria puncta
rubra & tria nigra. Sub illā abnepoſ & abneptem. & quatuor
puncta rubra & quatuor nigra. Ante q̄ ad collateralē tranſeamus ſcire
debes q̄ punctoz numeratio eſt numeratio gradū habitu respectu
ad cellulā vacuā. & puncti rubri denotat computationē ſim ius canonii
cū. puncti nigri ſim ius ciuile &c. Ponit aut̄ cōputatio canonica in ſu
piori pre cellulaz. ciuili ſo in inferiori ut detur intelligi excellentia
iuris canonici ad ciuile. & maxime quo ad hunc caſu quo inſtituimur
in matrimonio que licite cōtrabi poſſiunt necne. & cū matrimonio ſit
ſacramentū ecclie in eo p̄cipue lex minor eſt canon. s. de. mpt.
c. vii. & p. Uides aut̄ ex punctuatione p̄dicta q̄ in computatione deſcen
dentū & deſcendentū cocordat vtraqz ius. q̄ in eis ſempre pſona
addita pſone per carnis. p̄agatione gradū adiicit. Ad inueniendū
aut̄ gradus inter eos ſim vtraqz ius tolle banc magiſtrale regulā
deſcendentū & deſcendentū quod ſunt pſone de quibz que
ritur cōputatio intermedioꝝ vna deſumpta tot ſunt gradus inter eos.

Si igū ſio ſcire. quantum diſtat vñi gradū. t. vñi ſim ſo
& intermedioꝝ quinqz ſunt pſone deſine vñi. t. vñi ſo ſunt.
Idem dico de ipſo. p. ab abnepoſe. q̄ eodē no ei repetitne qui
pſonas & ſic quattuor ſunt gradus. Si velles ſcire. no diſtat
vñi. p. ab abnepoſe. p. inuenies ibi nonē pſonas cōputato. p. & ſic
octo erunt gradus. Scias aut̄ q̄ libet h̄z duos parētes. quattuor arboſ. octo
pauſ. xvi. abauos. & ſic ſemp̄ ascēdētes duplant. Unū i. impossibi
le fuſſet tot pſonas in arboze ſcribere. Quero aut̄ an inter ascē
dētes & deſcēdētes p̄bhibitione copule cōugalis excedat quartum gra
du. t. dicit goſſ. in ſum. de cōſanguinitate. & affi. & itē q̄tum. q̄ no p de
cre. no debet. eo. ti. que generaliter loquitur. Alij cōter p̄tra dicen
tes inter ascēdētes & deſcēdētes ppetuā eſſe. p̄bhibitione dicunt
& qd de quarto gradu dicit in collateralibus locū habet. ad b. xxxv
q. iii. p̄genie. & duobus. c. seq. in quibus dicit q̄ olim no ſolum vñqz
ad ſecūdū gradum. h̄z etiā in quārum noticia erat parentele extendebat
p̄bhibitione. Ex quo ergo certum eſt aliez deſcēdētē & aliez ascē
dētē perdurat p̄bhibitione. ad idē inſti. de mpt. s. i. ff. de ri. mpt.
l. nuptie. & hoc v̄ez puto. Ad collateralē tranſeamus. & da fratrē &
ſororē. & cauſa breuitatē. pſequēdo ſolum partem mediā arboris ad
modum rexiſt̄ qua intellecta reliqua intelligit qd per ſe p̄. Dicam
de fratrē & deſcēdētē ſub cellulā fratrī ſiliſ ſilia. ex illa fratrī
neſpos neptis. ex illa fratrī neſpos neptis & frater. p. eſt cum. p.
in primo gradu ſim canones. in ſecūdū ſim canones. eīns ſiliſ in ſecūdū
ſim canones. in tertio ſim canones. neſpos in tertio h̄z canones. in q̄t
to ſim canones. Fratrī neſpos eſt ipſi. p. in quarto ſim canones. in q̄t
to ſim canones. & ſi debet eſſe vtraqz punctatio. t. iſti ſunt collateralē
ad. p. Et nunc de cellulā p̄t ſecim ſiliſ ſiliſ ſac cōſequētē ſiliſ ſiliſ
de aui. ex eo patruſ amita. ex illa frater patruſ ſiliſ ſilia. ſororē
patruſ ſiliſ ſilia. ex illa boz ſiliſ ſilia. ex illa boz neſpos ne
ptis. Patruſ eſt. p. ſecundū gradu. frater patruſ ſiliſ ſilia ſim ſo
gradu. ſiliſ in tertio. neſpos in quarto ſim canones. Per leges autē pa
triuſ in tertio. frater patruſ in quarto ſiliſ in quinto. neſpos in
ſexto. & ſic debet eſſe vtraqz punctatio. Postea ſac pauiū ſtipite. &
h̄z ſiliſ patruſ magnū amita magnā. aui & auiā. auunculū magnū
& materterā magnā. illos no pſequimur. Ex cellulā patruſ maghi p
pior ſobrinus. p̄pior ſobrina. ex illa boz ſiliſ ſilia. ex illa corundē
neſpos neptis. & q̄. p. diſtat a pao ſi nunc ſeci ſtipite tertio gradu
ergo a patruſ tertio & a p̄pior ſobrino tertio & a ſiliſ tertio. & a nepo
te qui ſit lineā equalitatis q̄tto ſim canones. ſim leges ſo diſtat pa
triuſ a patruſ magno quarto. a p̄pior ſobrino quinto. & a ſiliſ ſe
xto & a nepte septimo. & ſic debet eſſe vtraqz punctatio. Modo ſac
ſbauū ſtipite cū tribus ſiliſ. ſ. propatruſ. pao & paunculo. de p
auunculo no pſequor. Ex cellulā p̄patruſ orī cellulā boz ſiliſ ſilia
ex illa boz neſpos neptis. ex illa corundē neſpos neptis. Iſti oēs
ſunt cū. p. in quarto gradu. q̄. p. diſtat a ſtipite in quarto gradu. & ex
illa linea nullus exit lineā equalitatis. ergo oēs ab eo diſtant quarto
ſim canones. p̄patruſ diſtat. v. ſiliſ. vi. neſpos. vii. neptis. viii. & ſic
debet eſſe vtraqz punctatio. Nunc videndū eſt quibus regulis gra
du illoꝝ collateralē cognoscant. Collateralē equalis lineā vnam
trado regulā ſim canones. Collateralē in linea equali quoſ gradu
quiſ diſtar a co ſtipite toto diſtant inter ſe nel ſibi attinet hoc ſim ca
nones. Exemplum pone cum facis abauū ſtipite inter. p. & neptis
p̄patruſ. nam illi ſunt in linea equali quilibet diſtar a ſtipite q̄tto
gradu. ergo inter ſe quarto. ſim leges ſo aliter eſt. & ſic dicim⁹ re
gulā. collateralē in linea equali quoſ gradu quiſ diſtar a co ſtipite
to. toto diſuplicato diſtant inter ſe nel ſibi attinent. Vides ergo ex ſu
perius dicitis & ex punctuatione p̄dicta. p. & neptis p̄patruſ diſtar
viii. & inſurgit illa diſpersitas. q̄ ſim leges quelibet persona gradum
facit in collateralibus. Unde duo fratres faciunt duos gradus. ſim
canones ſo due pſone faciunt vñi gradū. vnde ut p̄ in cellulā fratrī
frater eſt cū. p. in primo gradu ſim canones. in ſecundo ſim leges. ſed
p̄putatio coꝝ ob aliud fit q̄ noſtra. xxv. q. v. c. iij. bene ergo dicit h̄z
leges q̄ in equali linea collateralium ſim linea ſit paris numeri ſim
disparē gradū. q̄ in primū primū. in tercia terciū. in quinta quintū
& ſic de ſingulis. Nunc reſtat videre in collateralibus in linea inequali
de quibus traditur talis regula ſim canones. Collateralē in linea
inequali quoſ gradu remotoꝝ diſtar a co ſtipite toto diſtar inter ſe
Exemplū pone faciēdo abauū ſtipite. p. & ſiliſ. p̄patruſ ſunt in linea
inequali. cōputemus ergo a remotoꝝ. ſ. a. p. ſed diſtar a ſtipite quarto
gradu. ergo a ſiliſ. p̄patruſ quarto. & idē in deſcēdētē ſiliſ ſim ſo
ad linea equalitatis. & hoc eſt q̄ dicim⁹ q̄ persona addita pſone
vñqz ad linea equalitatis no crescit gradus. q̄ p̄patruſ ſiliſ eīns
neſpos & neptis omēs diſtant quarto. a. p. Sed aliter ſim leges ſim
quas tale regulā tradimur. Collateralē in linea inequali quoſ ſunt
pſone ſtipite dempto tot ſunt gradus. vii. p. a ſtipite diſtar quarto
a. p̄patruſ. v. a ſiliſ. vi. a nepte. vii. a neptis. viii. & ſi quelibet p
ſona facit gradus. Vides ex ſupradictis q̄. p. no p̄t cōtrahere cū ali
qua de arboze. Diſtar enī a ſummo. ſ. abauſ. ab imo. ſ. a nepte ab ex

aliū ab his quarto a medijs cōteriori. per qđ sa
mulo pōt. mū abere. Sz si extremus in collateralib. ut
epos p̄strui uel piepos fratri p̄crearet filiā posset. p.
trabe. Sz aut̄ cōtrahār̄ in quinto gradu remanet tri cōsan-
tas. p̄hibitio enī que per ius positū p̄cesserat potuit tolli. Sz
ālia sunt imutabilia. v. dī. in pn. Scire debes qđ cōter dicunt docto-
res qđ ab auct̄ t̄ p̄atus t̄ auct̄ sunt bigami. dicētes qđ si nō essent bi-
ami nō possent filij eoz cōiungi cū essent fratres. Sz de hoc nō mul-
curo. qđ eadē ratione sic esset de alijs cellulis duplicibns qđ p̄sonae
nō essent bigami. vñ fūngamus p̄inde ac si in qualibet duplīci cellu-
haberemus quatuor personas ac si dicere p̄patruis t̄ yrois pa-
nitia t̄ maritus. vnde duplicatio posita fuit ut noīa demonstraret in
ytrōqz sexū nō ut eos cōinges denotaret. Sciendū est etiā qđ in colla-
teralibus equalis linea bene sequit̄ ista regula affirmādo t̄ negādo.
ego t̄ tu sumus sanguinei in linea equali t̄ ego possum accipe filiā
tuā. ergo tu meā. t̄ negative ego nō possum accipe filiā tuā. ergo nec
tu meā. Affirmativa p̄cedit in linea equali quarti gradus. Negati-
va in tertio uel cōteriori. Sz in linea inequali hoc nō p̄cedit affirman-

do vel negādo. q: si vnuis est in quarto alter in tertio.
est in tertio. vel citeriori potest contrahere cū filia eius
gradu et nō econuerso. vñ ppatrius bnius filius et nepos
sunt cū filia. p. s: nō econuerso. Bemū queris an collaterales
vnuis est in qnto et alter in primo. puta filia. p. et ppatrius poh.
inuicē contrahere. Bicit hosti. q: nō. et hoc nor. s. e. q: dilectio. t. c. t.
et in summa bnius ti. de consang. s. nūquid in quinto et primo. qd per
sua argumenta nititur probare sic. s. pater et filius vna persona cēsen
tur. L. de impu. et alijs subst. l. vlt. Sicut ergo nō contrahit cū stipite
sic nec cūz filijs stipitis. Bene facit predicta decre. tua. vbi fratres vi
dentur ponи pro stipite. contrariū tenet ber. qd colligie ex glo. quā po
nit. s. eo. n. c. vlt. et Ra. et Jo. de deo et hoc est verissimum. qd probant
verba regule posite. s. c. c. vlt. dū dicit ibi descendentiū ab eodē. sed
certū est q propatruus descendit a stipite. preterea aut dicis q est in
ter eos prohibitio ascendentū et descendentiū aut collateralium. de
pmo p: negando q certū est filiū. p. nō descēdisse a propatruo. Est
ergo prohibitio collateralium. sed certū q isti distant quinto. quid igi
tur impediat istos collaterales contrahere non video. Jo. and.

Aabarorem affinitatis et eius materia; transeamus. Et primo videndum est quid sit affinitas et unde dicitur: et quoniam ipsius genera insurgant et gradus computatur. deinde arborē formemus, ponemus postea quedā notabilia et quasdam questiones. Est autē affinitas personarū proximitas ex coitu pueri omni carent parentela, hoc sicut canonice. Sed si leges est proximitas pueri ex nuptiis, et requiri si leges quod legitime sunt nuptie non interdicte: ut contrahatur affinitas. scilicet de gradu. l. non facile, sed sciendus. Et dicitur affinitas quasi duorum ad unum finem unitas, et quod due cognationes diversae per nuptias sicut leges uel per coitum sicut canonice copulanū et alter ad alterius cognationis finē accedit, ut in ea. l. s. affines. Sed quod per formicariū coitum et incestuolum sicut nos contrahatur affinitas, patet de eo qui cog. consang. vxo. sue. c. diserter. t. e. ti. c. pe. Sed consideratio legis fuit circa hereditates et tutelas deferendas: et ne quis cogat aduersus affinem testimonium dicere. scilicet de gradibus. l. iurisconsultus. in primis. t. ff. d. testi. l. iii. t. iii. q. iiij. s. item. l. i. i. l. ii. s. canon quo ad matrimonia prohibenda considerauit unionem carnis: que insurgit ex copula, et est videre si hoc quod cōcurrere potest attinens consanguinitatis et affinitatis, ut si quis cognoscat consanguineam suam omnes consanguinei triusque sunt utriusque affines. Scilicet autem quod affinitas est perpetuum impedimentum quod durat etiam mortua persona qua mediante contrahitur. xxxv. q. x. fraternitatis. Nec oritur affinitas ex pollutione extraordinaria que fit extra claustra pudoris. xxxv. q. iiij. extraordinaria, et addit quod ibi non. Et insurgit affinitas ex coitu interdū cum publica honestate. interdū sine, et publica honestas interdū sine affinitate, ut si cognosco uxore uel sponsam hic impedimentum est publice honestatis et affinitatis. si cognosco non sponsam hic affinitas sola est, si sponsam nondum cognoui ibi sola publica honestas. hoc dico quod si mortua est uxor tua vis contrahere de dispensatione ecclesie cum consanguinea sua et eccllesia dispensat quod possit contrahere cum illa non obstante quod si tibi affinis tali gradu per dispensationem adhuc contrahere non poteris. quod si sublatum sit impedimentum affinitatis non tamen sublatum est impedimentum publice honestatis. Nebeis ergo facere exprimi quod possit cum tali contrahere non obstante impedimento publice honestatis pro eo quod desponsasti consanguineam eius in quarto gradu, et non obstante quod est tibi affinis in quarto pro eo quod dictam desponsatam carnaliter cognouisti, et tunc matrimonii procedere poterit. Hoc enim affinitatis cognoscit per hanc regulam sed non gradus, persona addita persone per carnis copulam mutat genus sed non gradum. Isto modo si is qui est mihi in secundo gradu consanguinitatis cognoscit mulierem illa est mihi secundo gradu affinitatis et primo genere: si alius eam cognoscit ille attinet mihi secundo genere affinitatis et secundo gradu. si ille aliam mulierem cognoscit illa attinet mihi tertio genere affinitatis et secundo gradu. Sed quod solum primū genus hodie habet prohibitionem, et quod b. plene tradidit. scilicet de psan. et affi. non dicitur, b. circa h. non insisto. sed si persona mihi consanguinea contingat sibi aliam personam carnali copula persona iuxta est mihi affinis primo genere affinitatis si attinet mihi prior genere affinitatis carnali copula se alterius cognoscit illa est mihi secundo genere si affinis mihi secundo genere aliquis cognoscit illa est mihi affinis tertio genere sed eodem gradu. Est igitur videre de gradibus. Certum est quod affinitas non habet hodie prohibitiō nem nisi in primo genere et in illo usque ad quartū gradum. sed affinitas non habet suā specialē computationē graduum sed computant gradus affinitatis sicut gradus consanguinitatis. Si ergo consanguineus tuus cognoscit mulierem, si vis scire quoto gradu affinitatis attinet tibi mulier illa, vide quoto gradu est tibi consanguineus tuus sicut regulas quod tradidi in prima arborē et quoto est tibi ille consanguineus totu[m] mulier est tibi affinis et semper in primo genere. Nunc formemus arborē et in medio arboris sunt quatuor cellule, et in prima superiori ponit primus gradus, in secunda secundus, in tertia tertius, in quarta quartus gradus. Et de his primo queritur quare ponant in medio fratris et sororis. Secundo queritur non exprimant attinentiam dicendo primus gradus affinitatis et sic de singulis. Ad primū dic hoc fuisse ut detur intelligi quod affinitas oriū ex consanguinitate et quod ab utroque sexu virili et feminino affinitas contrahatur. Ad secundū dic attinentiam non fuisse expressam ut illa computatio graduum ad consanguinitatem et affinitatem referatur, unde soror et frater sunt in primo gradu consanguinitatis, et frater et vir sororis sunt in primo gradu affinitatis: et sic de alijs. Deinde latere dextro dicte linea ponitur alia linea: quatuor cellulas continens. In prima scribitur frater, in secunda fratris filius, in tercia fratris nepos, in quarta fratris pniepos. Ad dorsum buiūs alia linea continens alias quatuor cellulas, in quarum prima scribitur uxor fratris olim relicta, in secunda uxor filii fratris, in tercia uxor nepotis fratris, in quarta uxor pniepotis fratris. Et latere sinistro sunt aliae quatuor cellule, quarum prima soror, secunda sororis filia, tercia sororis neptis, quarta sororis pnieptis. Ad dorsum habrum sunt aliae quatuor, prima vir sororis olim relicta, secunda vir filie sororis, tercia vir neptis sororis, quarta vir pnieptis sororis. Non sunt etiam aliae duae cellule, una a latere dextro continens relicta relictæ fratris, a sinistris relicta relicti sororis que sicut omnes ponunt ad decorum et ad demonstrandum genera affinitatis que hodie prohibitiōne non habent. Adhuc habes duas lineas reflexas, quarum una ostendit

in cellula fratris et terminatur in cellula viri sororis, in qua scribitur primus genus affinitatis. Item alia linea reflexa que oritur in celula sororis et terminatur in cellula uxoris fratris in qua idem scribitur. Circa hoc queritur quare in cellula uxoris fratris scribitur olim relicta: quod non ponitur in alijs cellulis inferioribus eiusdem linea: et dic hoc factum fuisse propter cellulā que ponitur ad dorsum illius, quasi dicat: frater habuit uxoris mortuo fratre uxori ab eo relicta contraxit cum alio viro, illa demum mortua iste relicta a relicta fratris vult contrahere cum sorore nūquid potest? Olim non poterat, quod erat sibi in secundo genere et primo gradu, hodie vero potest, idem sit repetitū quo ad celulam viri uxoris. Ad cognoscendum ergo gradus affinitatis et genus tam per formam arboris quod ex prius dixi, tolle hanc solam regulā magistralē, per carnalē copulam viri et mulieris inter consanguineos mulieris et virum, et inter consanguineos viri et mulierem contrahit affinitas primi generis eiusdem gradus cuius est consanguinitas. Quare dicatur in regula per carnalem copulam viri et mulieris et non viri et uxoris, collige ex his que in principio dixi. Inter consanguineos mulieris et virum et consanguineos viri et mulierem ideo dixi, quod inter virum et mulierem non contrahit affinitas sed ipsi sunt affinitatis causa. Item inter consanguineos viri et consanguineos mulieris nulla est affinitas, unde duo fratres contrahunt cum duabus sororibus, pater et filius cum matre et filia. Sed est affinitas inter consanguineos mulieris et ipsum virum, et consanguineos viri et ipsam mulierem, scilicet de consanguineo et affi. quod super his. Primi generis quare dixerim etiam ex superioribus patuit et eiusdem gradus cuius est consanguinitas vide hoc in arbore, nam frater et soror sunt in primo gradu consanguinitatis, maritus sororis est fratri in primo gradu affinitatis, et sic uxoris fratris sorori, et sic filia sororis est filio fratris et ipsi fratri in secundo gradu consanguinitatis, maritus eius in secundo gradu affinitatis et eōverso et sic in reliquis. Unde vir proneptis sororis attinet fratri et omnibus descendantibus qui sunt in arbore quarto gradu affinitatis, et hoc ideo, quod toto gradu consanguinitatis attinet predictis ipsius proneptis qui sunt in arbore, ideo dicitur, quia si pronepos fratris haberet filium ille excederet lineam equalitatis, et sic attinet quintum gradum sicut regulas traditas in prima arbore. Post hoc notandum est quod illud precise non sequitur, ego et tu sumus affines: ergo filius quem procreo est tibi affinis. Nam interdū filius meus mutat genus attinet, quia ego sum tibi affinis et ipse consanguineus interdū mihi attinet tibi, interdū mutat gradum, interdū nec mutat genus nec gradum. Exemplū si ego et tu sumus affines per appositionem mei, quia s. cōtraxi cum consanguinea tua, si ex dicta consanguinea tua filium procreo ille est tibi consanguineus non affinis, sed si ego maritus consanguineus tue ex alia muliere filium procreo: ille nec est tibi consanguineus nec affinis. Si vero tu consanguineus uxoris mee filium procreas: hic filius non mutat genus attinet, quia tu pater es mihi affinis et ipse affinis, sed si tu et uxoris mea eratis in equali linea vel inequali et tu eras remotior, quia tu eras in tertio, ipsa in secundo vel primo tunc ipse filius mutat gradum, quia tu pater es mihi in tertio gradu affinitatis et ipse mihi in quarto. Si vero tu et uxoris mea crassis consanguinitati in linea inequali, sed uxoris mea erat remotior, ut quia ipsa in tertio et tu in secundo: tunc filius tuus non mutat genus nec gradum, quia tu mihi affinis et ipse affinis, tu in tertio gradu et ipse in tertio gradu. Item nota quod istud etiam non sequitur, ego et tu sumus affines et ego non possum accipere filiam tuam, ergo nec tu mea quia si habeam consanguineam tuam in uxorem, tu bene potes contrahere cum filia mea quia babui ex alia muliere, quia affinitas non contrahit inter consanguineos viri et consanguineos mulieris, sed inter virum et consanguineos mulieris et inter mulierem et consanguineos viri ut dicitur, et probat. scilicet de consanguineo et affi. quod super his. Sed ego non possum contrahere cum filia tua, nisi forsitan illa excederet quartū gradū ut quia esset in quinto, et est simile sicut ex dixi, scilicet in prima arbore circa finez. Nunc queritur an affinitas inter ascendentēs et descendētes habeat perpetuā prohibitiōnē et extendatur tantū usque ad quartū gradū. Et si teneremus opinionē Hoff, de qua dixi, scilicet in arbore prima circa mediū dicēremus quod usque ad quartū gradū tantū. Sed tenēdo contrariā opinionē dicēremus quod prohibitiō sit perpetua. Dicit enim textus quod ita abstinere debemus a consanguinitate uxoris ut a p̄prio. scilicet de psan. et affi. c. i. xxv. q. iiij. de ppinqib. t. c. eq̄liter. Si ergo inter consanguineos ascendentēs et descendētes prohibitiō extendit in infinitū: ergo inter affines, ad idem, insti. de iupit. s. affinitatis, et dicit lex quod tales affines ascendentēs et descendētes habent loco parentum et liberorum, scilicet de gradibus, non facile, sed retro, in fine. Eodem modo posset formari quæstio de affinitibus quoniam unus est in primo gradu, alter in quinto, sicut in consanguinitate dicitur, scilicet in arbore prima in fine. Enī autem liceat diversis reprobis habere in utrōque duas cognatas, scilicet uxores duorum fratrum, et an eis inveniēt olim in gradu prohibito hodie permisso simul manere possint: de hoc ride not. scilicet de consanguineo et affi. c. non debet. Ultimum queritur ad utrōque arborē, an prohibitiō consanguinitatis uel affinitatis cōiungendō, pedat ex prohibitiōne diuina an ex humana, et quare facta fuit prohibitiō. Brevis scias quod olim propter necessitatem frater necessario habuit contrahere cum sorore et psanquinei cum consanguineis, unde tunc in collateralibus non erat prohibitiō, hoc fuit a principio generis humani in filiis et nepotibus. Idee, hoc

tiam fuit post vñtuū in nepotibꝫ Noe. In leuitico vero prohibi
e fuerunt sere .xii. persone quas vide not. s. de testi. spol. litteras. et
de dinor. c. gaudemus. Demum ius positivū canonici prohibuit con-
sanguineos et affines primi generis cōiungi in septimo gradu et cito-
rii. que prohibitio postea usqꝫ ad quartum gradum est restricta. s.
eo. nō debet. reuocatis etiam quibusdaz alijs prohibitionibus ut ibi
patet. Reuocatio vero fuit ex causa que ibi ponitur. et. s. de testi. ca-
licet ex quadam. per quod pater qꝫ prohibitio partim pcedit et in
re diuino et partim ex positivo. Unde in secundo gradu equalis linee

collaterales contrahere possunt a iure diuino sed non positivo. Ratio
vero prohibitionis sumitur. xxxv. q. i. §. i. t. c. i. fuit enim ppter cha-
ritatem ampliandā. Nam si contraherem cum sorore idem esset pa-
ter et sacer mater et socrus vir et frater et c. Sed si alium habeo patrem
alium socrum: numerosius charitas se protenderet in qua vniuersi
fideles et precipue studentes continue perseverent per gratias eius
qui est benedictus in secula seculoꝫ amen.

relictus reli- cte fratris.	vxor fratris olim relicta.	Frater	Primus. gradus.	Soroꝫ fororis	vir fororis olim relictꝫ.	reicta reli- cte fororis.
	vxor fi- lii fratris.	fratris filius.	Secundus gradus.	fororis	vir filie.	
	vxor nepo- tis fratris.	fratris nepos.	Tertius gradus.	fororis	vir neptis.	
	vxor pro- nepotis.	fratris pto nepos.	Quartus gradus.	fororis	vir prone- ptis fororis.	